C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.4r-285/2023 Judecătoria Bălți sediul Central
4-22145397-03-4r-23032023 Judecător: Andrei Guțu

D E C I Z I E
în numele Legii

25 mai 2023 mun. Bălţi

Colegiul Penal al Curții de Apel Bălți

În componență:
Președintele ședinței, judecătorul Ghenadie Liulca
Judecători Viorel Pușcaș și Oleg Moraru
Cu participarea
Reprezentantului agentului constatator Veniamin Tărîță

a examinat în ședință de judecată publică, în ordine de recurs, recursul șefului Biroului Vamal Nord Nicolae Mazanca declarat împotriva hotărârii judecătoriei Bălți sediul Central din 17 februarie 2023 în cauza contravențională contestația depusă de Chitoroagă Serghei împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție şi deciziei agentului constatator din cadrul Biroului Vamal Nord din 16.09.2022 întocmite în privința lui Chitoroagă Serghei în baza art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional al RM.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele recursului, materialele cauzei, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La 16.09.2022 de către agentul constatator din cadrul Biroului Vamal Nord Tatiana Chilari în privința lui Chitoroagă Serghei a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 1545/2022 pentru faptul că, la data de 13.07.2022 la pista de control „autoturisme ieșire din țară” a postului vamal Costești (PVFI rutier) s-a prezentat pentru efectuarea controlului vamal autoturismul de model „Scania K400EB6X2 4NI” cu numărul de înmatriculare ***** (MD), transportator SRL „CORAL LINE”, ce efectua cursa neregulată Moldova-Franța, la volanul căruia se afla cet. RM Chitoroagă Serghei.

Reieșind din analiza de risc efectuată de către funcționarii vamali a fost dispusă efectuarea controlului fizic detaliat a mijlocului de transport.

În rezultatul efectuării controlului fizic minuțios, în rezervorul autocarului au fost depistate 1178 pachete de țigări (500 pachete de țigări marca KENT, 502 pachete de țigări marca MARLBORO, 176 pachete de țigări marca PARLIAMENT, marcate cu timbrul de acciz al RM), care au fost tăinuite de controlul vamal. În vederea stabilirii valorii în vamă a produselor de tutungerie nedeclarate organului vamal a fost solicitat concursul Secției Reglementări Tarifare și Netarifare a Biroului vamal Nord.

La 12.04.2022 a parvenit raportul nr. r-3582, în baza căruia a fost stabilit că valoarea în vamă a 1178 pachete de țigări (500 pachete de țigări marca KENT, 502 pachete de țigări marca MARLBORO, 176 pachete de țigări marca PARLIAMENT), marcate cu timbrul de acciz al RM, constituie 54092 lei MDL. Totodată, a fost solictat Laboratorului Vamal al SV stabilirea contravalorii corpului delict - mijlocului de transport cu n/î ***** (MD), VINYS2K6X20001887298, care a fost folosit la săvârșirea faptei contravenționale.

La 19.08.2022, în baza scrisorii nr. 28/10-12826, a fost înaintat Raportul de constatare tehnico-științifică nr. 28/10- 00430 din 02.08.2022, potrivit căruia prețul mediu pe piață a mijlocului de transport de model „Scania" cu numărul de înmatriculare ***** (MD), *****, constituie 1215101 lei MDL. Astfel, prin acțiunile sale exprimate în încălcarea prevederilor art. 4 și art. 6 a Legii nr. 21569-XV din 20.12.2002 cu privire la modul de întroducere si scoatere a bunurilor de pe teritoriul RM de către persoane fizice - tentativă de trecere a mărfurilor, obiectelor si a altor valori peste frontiera vamală a RM prin tăinuire si nedeclarare organului vamal - cet. Chitoroaga Serghei a comis contravenția vamală prevăzută de art.13, 287 alin. (10) Cod contravențional al RM.

Prin decizia agentului constatator, șefului adjunct interimar al Biroului Vamal Nord Igor Tomac din 16.09.2022, Chitoroagă Serghei a fost sancționat pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzute de art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional al RM la o amendă în mărime de 100 unități convenționale, echivalentul a 5000 lei.

În temeiul art. 439^{7} Cod contravențional, au fost dispuse confiscării speciale corpurile delicte – 1178 pachete de țigări (500 pachete de țigări marca KENT, 502 pachete de țigări marca MARLBORO, 176 pachete de țigării marca PARLAMENT, marcate cu timbru de acciz al RM), care au fost tăinuite și nedeclarate organului vamal, cu transmiterea lor la DGAF.

În temeiul art. 431 alin. (4) și (4^{2}) Cod contravențional, s-a dispus confiscarea de la Chitoroagă Serghei a contravalorii corpului delict: mijlocului de transport „Scania" cu nr./înm. TCC 373 (MD), *****, în valoare de 1215101 lei.

Avocatul Denis Buța, în interesele contravenientului Chitoroagă Serghei, nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare din 16.09.2022, le-a contestat în ordinea art.448 Cod contravențional.

Contestația a fost expediată în adresa Judecătoriei Bălți sediul Central pentru examinare conform regulilor de competență statuate la art.395 alin.(1) pct.2) Cod contravențional.

Fiind investită cu examinarea cauzei în fond, prin hotărârea judecătoriei Bălți sediul Central din 17 februarie 2023 a fost admisă parțial contestația avocatului Denis Buța în interesele contravenientului Chitoroagă Serghei.

A fost anulată parțial decizia agentului constatator Biroul Vamal Nord nr.1545/2022 din 16.09.2022 întocmită în privința lui Chitoroagă Serghei în baza art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional al RM în privința confiscării contravalorii mijlocului de transport autocar model „Scania K400EB6X2 4NI" cu numărul de înmatriculare ***** (MD), *****, în valoare de 1215101 (un milion două sute cincisprezece mii una sută unu) lei MDL.

În rest, decizia agentului constatator a fost menținută fără modificări.

Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată, șeful Biroului Vamal Nord Nicolae Mazanca a declarat recurs împotriva acesteia, solicitând admiterea recursului, anularea hotărârii judecătoriei Bălți sediul Central din 17 februarie 2023 și dispunerea remiteri cauzei la rejudecare în instanța de fond.

În motivarea recursului s-a invocat că, Chitoroagă Serghei și-a recunoscut vinovăția, unde potrivit declarațiilor sale din 29.08.2022 a menționat că personal a tăinuit în rezervorul mijlocului de transport pachetele de țigări, adică le-a ascuns în locuri special pregătite sau adaptate în scopul trecerii acestora peste frontiera vamală a RM, dorind de a le scoate din țară, cu eludare de control vamal, reieșind că a comis contravenția premeditat și prin intenție directă.

Astfel, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop din cadrul unității de transport se are în vedere folosirea ascunzișurilor sau a locurilor din construcția unității de transport, în care sunt depozitate (aranjate) bunurile, neobservate în mod liber la efectuarea controlului vamal și nedestinate pentru așa ceva.

Prin urmare, locul unde au fost depistate mărfurile - în rezervorul mijlocului de transport, nu este destinat pentru depozitarea și transportarea bunurilor în mijlocul de transport, respectiv, este vădită intenția trecerii acestora peste frontiera vamală a Republicii Moldova cu eludare de control vamal.

La fel, consideră că vinovăția lui Chitoroagă Serghei este stabilită prin: sesizarea Inspectorului superior Victor Rusu nr. 1183 din 13.07.2022; procesul verbal de examinare din 13.07.2022; procesul verbal de ridicare din 13.07.2022; actul de control fizic vamal nr. 2096 din 13.07.2022; declarația vamală de tipul DV - 6 depusă de Chitoroagă Serghei; procesele-verbale de audiere a cet. Chitoroagă Serghei din 13.07.2022 si 29.08.2022; raportul SRTN nr. r-3582 din 18.07.2022.

În conformitate cu art. 46 alin. (4) al Constituției, bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiune sau contravenții, pot fi confiscate numai în condițiile

legii, în acest context Constituția RM în deplină concordant cu art. 1 al Protocolului adițional nr. 1 al CEDO admite posibilitatea confiscării bunurilor care deși legal dobândite, au fost folosite pentru activitate ilegală, unica condiție fiind ca confiscarea să se facă în condițiile legii.

Prin urmare, ca rezultat al săvârșirii de către Chitoroagă Serghei a contravenției prevăzute de art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional al RM, prin decizia șefului Biroului Vamal NORD din 16.09.2022 acesta a fost sancționat cu amendă în mărime de 500 u.c., cu confiscarea specială a 1178 pachete de țigări în valoare de 54092 lei, precum și cu confiscarea contravalorii mijlocului de transport în valoare de 1215101 lei.

Astfel, consideră că acțiunile în cauză au fost întreprinse în conformitate cu legislația în vigoare, fiind respectată condiția stipulată atât în art. 1 al Protocolului adițional nr. 1 al CEDO, cît și prevederile art. 46 alin. 4) al Constituției.

Conform art. 431 alin. (1) Cod contravențional, corpuri delicte se consideră obiectele, inclusiv banii, documentele, vehiculele, alte valori, faţă de care există temeiuri a presupune că au servit la săvîrşirea contravenţiei, au păstrat asupra lor urmele faptei contravenţionale sau au constituit obiectul acestei fapte, sau pot servi ca mijloc de constatare a existenţei ori inexistenţei elementelor constitutive ale contravenției.

În aceeași ordine de idei, art. 431 alin. (4^1) Cod contravențional stipulează că, la examinarea cauzelor contravenționale prevăzute la art.50 alin.(2), art.128 alin.(2) şi la art.361 alin.(4), agentul constatator al poliţiei, la examinarea celor de la art.287 alin.(8), (10), (11) şi (14), agentul constatator al Serviciului Vamal hotărăsc asupra corpurilor delicte potrivit art.439^7 din prezentul cod şi prevederilor art.162 din Codul de procedură penală, care se aplică în modul corespunzător în procesul contravențional.

Potrivit art. 431 alin. (4^2) Cod contravențional, în cazul imposibilității aplicării alin.(4^1) din prezentul articol în partea ce ţine de art.287 alin. (8), (10), (11) şi (14), agentul constatator al Serviciului Vamal confiscă contravaloarea corpului delict stabilită de către organul vamal.

Astfel, potrivit art. 431 Cod contravențional, coroborat cu art. 439^7 alin. (2) lit. a) Cod contravențional, pot fi supuse confiscării speciale unitățile de transport utilizate sau destinate pentru săvârșirea contravențiilor vamale indicate anterior și care sunt recunoscute drept corpuri delicte, dacă sânt ale contravenientului, în caz contrar, fiind aplicabile prevederile art. 431 alin. (4^2) Cod contravențional.

La caz, mijlocul de transport a fost folosit pentru săvârșirea contravenției, și anume: la trecerea mărfurilor peste frontiera vamală tăinuindu-le de controlul vamal în locuri special pregătite și nedeclarându-le autorității vamale, circumstanțe care au stat la baza recunoașterii mijlocului de transport în calitate de corp delict și supuse confiscării.

De asemenea s-a menționat că, măsura confiscării în beneficiul statului este prevăzută și de pct. 20 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr. 5 din 24.12.2010 „privind practica judiciara referitoare la contrabandă, eschivarea de la achitarea plăților vamale și contravențiile vamale”, potrivit căruia: mărfurile și obiectele care constituie obiectul contrabandei sau a contravenției vamale, prevăzute în alin. (10) și (12) ale art. 287 Cod contravențional, precum și mijloacele de transport și alte mijloace destinate, folosite pentru transportarea sau tăinuirea acestora și recunoscute drept instrumente ale infracțiunii, fiind corpuri delicte, pot fi confiscate în beneficiul statului conform art. 46 alin (4) din Constituția RM, art. 106 CP și art. 162 CPP, ceea ce constituie și un argument în sensul existenței proporționalității între gravitatea faptei și aplicarea măsurii de confiscare specială a contravalorii mijlocului de transport. Adică, agentul constatator al Biroului Vamal Nord, confiscând contravaloarea mijlocului de transport, a luat în considerate și vinovăția lui Chitoroagă Serghei, unde acțiunile lui demonstrează nu doar simpla nedeclarare a mărfii, ci intenția vădită și premeditată de a săvârși o astfel de contravenție, unde a pregătit mijlocul de transport pentru a săvârși astfel de acțiuni.

În circumstanțele descrise recurentul a menționat că, nu susține poziția instanței prin care s-a concluzionat că confiscarea mijlocului de transport în beneficiul statului reprezintă încă o pedeapsă care este disproporțională în raport cu gravitatea faptei comise, deoarece atât la nivel internațional, cît și la nivel național nu este o apreciere care să se expună asupra raportului de proporționalitate între pedeapsa aplicată și gravitatea faptei comise.

Mai mult ca atât, confiscarea contravalorii mijlocului de transport care a constituit obiectul contravenției săvârșite este prevăzută de lege (art. 431 alin. (4 1), (4^2), art. 439^7 alin. (1), (2), (4) Cod contravențional și art. 162 Cod de procedură penală), iar măsura aplicată nu este disproporționată în raport cu fapta comisă și valorile sociale lezate.

Totodată, aplicarea confiscării speciale a contravalorii mijlocului de transport de model „Scania” recunoscut în calitate de corp delict demonstrează cu certitudine faptul că activitatea de contrabandă nu este rentabilă, măsura de siguranță în zona de control vamal constituind un pilon de baza în vederea realizării scopului legii contravenționale prevăzut la art. 2 Cod contravențional.

Astfel, recurentul susține poziția că agentul constatator al Biroului Vamal Nord a dispus corect confiscarea specială a contravalorii mijlocului de transport de model „Scania”, or, acesta a fost special pregătit și utilizat direct pentru tăinuirea și transportarea mărfurilor (țigărilor) peste frontiera de stat, fără declararea acestora organului vamal.

În fața instanței de recurs reprezentantul agentului constatator din cadrul Biroului Vamal Nord Veniamin Tărîță a susținut recursul declarat de Biroul Vamal Nord și a pledat pentru admiterea acestuia din motivele invocate.

Contravenientul Chitoroagă Serghei și apărătorul acestuia, avocatul Denis Buța, fiind legal citați, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei, în ședința de judecată nu s-au prezentat din motive necunoscute.

Ținând cont de prevederile art.471 alin.(2) Cod contravențional, instanța de recurs a considerat posibilă examinarea recursului în lipsa părților neprezente.

Verificând argumentele invocate în recurs, ascultând opiniile participanților la proces, studiind materialele cauzei, Colegiul penal ajunge la concluzia că, recursul declarat de către șeful Biroului Vamal Nord Nicolae Mazanca împotriva hotărârii judecătoriei Bălți sediul Central din 17 februarie 2023 este nefondat și urmează a fi respins, cu menținerea fără modificări a hotărârii instanței de fond, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.473 alin. (1) pct.1) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă acesta este nefondat.

Potrivit prevederilor art.458 alin. (1) Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

În conformitate cu art. 470 Cod contravențional, recursul împotriva hotărîrii judecătoreşti contravenţionale suspendă executarea ei, cu excepţia sancţiunii arestului contravenţional.

Instanţa de recurs judecă recursul cu privire la persoana la care se referă declaraţia de recurs şi numai în raport cu calitatea ei în proces.

Instanţa de recurs judecă recursul în limitele temeiurilor pentru recurs, avînd dreptul, în afara temeiurilor invocate şi cererilor formulate de recurent, să examineze şi alte temeiuri fără a agrava situaţia contravenientului.

Soluţionînd cauza, instanţa de recurs nu poate crea o situaţie mai gravă persoanei în a cărei favoare a fost declarat recursul.

Prin extindere, instanța de recurs este în drept să judece recursul şi cu privire la persoanele care nu au declarat recurs sau la care acesta nu se referă, avînd dreptul de a hotărî şi în privința lor, fără a le crea o situație mai gravă.

Cu titlu preliminar Colegiul penal conchide că, hotărârea judecătoriei Bălți sediul Central din 17 februarie 2023 a fost contestată cu recurs de către șeful Biroului Vamal Nord Nicolae Mazanca doar în latura anulării parțiale a deciziei

agentului constatator Biroul Vamal Nord nr.1545/2022 din 16.09.2022 întocmite în privința lui Chitoroagă Serghei în baza art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional al RM în privința confiscării contravalorii mijlocului de transport autocar model „Scania K400EB6X2 4NI” cu numărul de înmatriculare ***** (MD), *****, în valoare de 1215101 (un milion două sute cincisprezece mii una sută unu) lei MDL.

Astfel, Colegiul penal învederează că hotărârea primei instanțe nu a fost contestată în latura stabilirii vinovăției lui Chitoroagă Serghei în comiterea contravenției imputate, și nici contravenientul nu a contestat hotărârea în această parte.

Prin urmare, ținând cont de prevederile art. 470 Cod contravențional și argumentele invocate în recurs, Colegiul penal nu purcede la judecarea fondului cauzei, însă se v-a expune doar în privința legalității soluției de anulare parțială a deciziei agentului constatator Biroul Vamal Nord nr.1545/2022 din 16.09.2022 întocmite în privința lui Chitoroagă Serghei în baza art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional al RM în latura confiscării contravalorii mijlocului de transport autocar model „Scania K400EB6X2 4NI” cu numărul de înmatriculare ***** (MD), *****, în valoare de 1215101 (un milion două sute cincisprezece mii una sută unu) lei MDL.

Argumentele expuse de instanța de fond și motivele din hotărâre, pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în *Cauza Albert vs. România din 16.02.2010* statuează că, art. 6 par. 1 din Convenție, deși obligă instanța să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk vs. Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61),* cu toate acestea procesul echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În continuare, reieșind din textul recursului înaintat de șeful Biroului Vamal Nord Nicolae Mazanca, instanța de recurs este solidară cu soluția instanței de fond privind necesitatea anulării parțiale a deciziei agentului constatator Biroul Vamal Nord nr.1545/2022 din 16.09.2022 întocmite în privința lui Chitoroagă Serghei în baza art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional al RM în latura confiscării contravalorii mijlocului de transport autocar model „Scania K400EB6X2 4NI” cu numărul de înmatriculare ***** (MD), *****, în valoare de 1215101 (un milion două sute cincisprezece mii una sută unu) lei MDL.

În susținerea acestei poziții Colegiul menționează că, prin decizia Plenului Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție nr. 4-1ril-5/2019 din 7 februarie 2019 emisă ca urmare a examinării recursului în interesul legii declarat de preşedintele Uniunii Avocaţilor din Republica Moldova Emanoil Ploşniţa privind aplicarea unitară a dispoziţiilor legale ce vizează măsura de siguranţă sub formă de

confiscare specială în privinţa mijloacelor de transport, recunoscute drept corpuri delicte sau a contravalorii acestora, în cazul comiterii contravenţiilor vamale prevăzute de art. 287 alin. (8), (10) şi (11) din Codul contravenţional şi a infracţiunilor prevăzute de art. 248 din Codul penal, Plenul a constatat că la trecerea forțată a corpurilor delicte în proprietatea statului instanţa de judecată urmează să verifice această situație prin prisma principiilor elaborate de jurisprudența Curţii Europene:

1) dacă o aşa imixtiune în dreptul la proprietate este prevăzută de lege;

2) dacă urmărește un scop legitim;

3) este necesară într-o societate democratică;

4) dacă este proporțională cu circumstanțele cauzei, cerințele generale ale societății, coroborate cu cerinţele de a proteja drepturile de proprietate.

Altfel spus, de fiecare dată la aplicarea confiscării obiectelor contrabandei în proprietatea statului, se va ţine cont de necesitatea unor penalități proporționale, această situație fiind verificată prin prisma „triplului test", constant emanat din jurisprudența CtEDO, care presupune trei condiții asumate corelativ pentru a justifica şi argumenta o restricție adusă: a) limitarea este prevăzută de lege; b) protejează un interes legitim; c) să fie necesară într-o societate democratică.

Așadar, principiul proporționalității, în accepțiunea sa clasică, presupune că oricare decizie sau măsură adoptată de organele abilitate urmează să se bazeze pe o justă şi echitabilă evaluare a faptelor şi echilibrare adecvată a intereselor implicate, precum şi pe o selectare coerentă a mijloacelor şi mecanismelor care urmează a fi utilizate în vederea atingerii unui scop predefinit.

Cu toate că în art. 106 din Codul penal nu sunt înserate expres limitele proporționalității confiscării speciale a bunurilor, aceasta nu înseamnă că acest procedeu, care este pe larg utilizat de către Înaltul For European şi oglindit în hotărârile şi deciziile sale, nu trebuie folosit de către judecătorii autohtoni atunci când au a se pronunța asupra confiscării bunurilor, fie ele *objectum sceleris*, *instrumentum sceleris* sau *productum sceleris*, mai mult că, potrivit art. 7 alin. (8) din Codul de procedură penală, hotărârile definitive ale Curţii Europene a Drepturilor Omului sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală, procurori şi instanțele de judecată.

În această ordine de idei se relevă că, principiul proporționalității, consacrat expres la art. 54 alin. (4) din Constituție, presupune că orice restrângere trebuie stabilită şi aplicată numai în scopul pentru care a fost prevăzută şi în limitele strict necesare, în funcție de situația care o justifică. Dacă nu există dispoziții legale care să determine limitele proporționalității, problema se soluționează pornind de la situațiile şi circumstanțele concrete (de fapt), care trebuie verificate şi apreciate de către autoritatea (instanţa) în faţa căreia se invocă neproporționalitatea.

Astfel, în cauza *Ismayilov vs Federaţia Rusă* Curtea de la Strasbourg a hotărât că, pentru a fi considerată proporțională, **ingerința trebuie să corespundă gravității încălcării**, ceea ce nu au luat în considerare autoritățile atunci când au dispus confiscarea mijloacelor băneşti ale reclamantului (banii obţinuţi în rezultatul vânzării legale a locuinţei mamei sale) pentru simpla nerespectare a regulilor de declarare vamală.

Tot în speță CtEDO notează că, înainte de acest incident reclamantul nu avea cazier judiciar, nu a fost bănuit şi nici acuzat de nicio infracțiune. Nimic nu a sugerat că prin impunerea unei confiscări a banilor reclamantului, autoritățile au încercat să prevină alte fapte ilegale, cum ar fi spălarea banilor, traficul de droguri, finanțarea terorismului sau evaziunea fiscală, or, banii pe care îi deținea şi i-a introdus pe teritoriul Federației Ruse au fost primiți în mod legal şi puteau fi importați legal, cu simpla condiție ca aceştea să fie declarați la vamă *(hotărârea CtEDO din 6 noiembrie 2008).*

Într-o altă cauză judecată, Curtea de la Strasbourg a constatat violarea art. l din Protocolul nr. l CEDO, hotărând, cu titlu de principiu că, **pentru a fi proporționale, ingerințele trebuie să corespundă cu gravitatea încălcării** şi cu sancțiunea destinată să pedepsească gravitatea infracțiunii – în cazul reclamantului, nerespectarea obligației de declarare.

Prin urmare, de vreme ce statul nu a suferit nicio pierdere ca urmare a nedeclarării banilor de către reclamant, măsura confiscării nu a fost concepută ca o despăgubire pecuniară pentru prejudiciul adus, ci a avut un scop inhibitor şi punitiv. Astfel, măsura confiscării i-a impus reclamantului o sarcină individuală şi excesivă şi a fost disproporționată în raport cu infracțiunea comisă.

Despre un raport vădit disproporționat dintre natura şi gravitatea faptei infracționale pe de o parte, şi bunul supus confiscării pe de altă parte, CtEDO a menționat şi în cauza *Grifhorst vs Franţa*, accentuând asupra faptului că severitatea penalității impuse petiționarului, în particular, **confiscarea combinată a întregii sume de bani aflate în posesie şi amenda în proporție de 50 % din suma respectivă, nu a fost proporțională cu pericolul social al faptei**, astfel, nefiind păstrat un just echilibru între interesul general şi drepturile fundamentale ale individului, prin urmare, constatând violarea art. 1 din Protocolul nr. 1 CEDO *(hotărârea CtEDO din 26 februarie 2009).*

Relevantă în contextul abordat este şi Hotărârea CtEDO în cazul *Gabric vs Croaţia*, potrivit căreia reclamantul a fost depistat la vama croată, având asupra sa ascunse 61 de cartuşe de ţigări şi 9,5 kilograme de cafea, în urma controlului corporal, asupra sa a fost găsită şi suma de 30500 de mărci. Reclamantul a fost condamnat pentru contrabandă şi, ulterior, în cadrul unei proceduri administrative deschise în rezultatul condamnării anterioare, s-a dispus confiscarea sumei de 20000 de mărci. Confiscarea a fost dispusă ca urmare a refuzului reclamantului de

a declara suma de bani în vamă, în condițiile în care acesta fusese deja sancționat pentru refuz prin aplicarea unei amenzi administrative. Reclamantul a explicat suma avută asupra sa prin intermediul unor înscrisuri, care probau faptul că acestuia i se acordase un împrumut pentru a cumpăra un apartament în Germania.

Astfel, nu a fost contestată proveniența legală a sumei de bani. În consecință, s-a reținut încălcarea art. 1 din Protocolul 1 la Convenție *(hotărârea CtEDO din 5 februarie 2009)*.

În cauza *Silickiene vs Lituania*, în ceea ce priveşte raportul de proporționalitate dintre scopul confiscării şi drepturile fundamentale ale reclamantei, Curtea Europeană a reținut ideea, conform căreia, în cazul unei confiscări de proprietăți, echilibrul just dintre scop şi drepturi depinde de mai mulţi factori, inclusiv, de comportamentul proprietarului *(hotărârea CtEDO din 10 aprilie 2012)*.

În acest aspect Colegiul penal statuează că, prima instanță în mod just a conchis că confiscarea contravalorii mijlocului de transport care a fost folosit la comiterea contravenției de contrabandă (tentativă) în beneficiul statului reprezintă o pedeapsă disproporțională în raport cu gravitatea faptei comise, pentru care contravenientului Chitoroagă Serghei i-a fost aplicată sancțiunea contravențională în mărime de 100 unități convenționale, echivalentul a 5000 lei, cu confiscarea obiectului material al contravenției – 1178 pachete de țigări care nu au fost declarate organului vamal, iar aplicarea măsurii de confiscare a echivalentului valorii automobilului nu va atinge scopul unei pedepse legitime, în cazul respectiv creându-se un raport de disproporționalitate între măsura aplicată de către agentul constatator pentru realizarea interesului general şi protecția acordată individului.

Mai mult ca atât, Colegiul penal remarcă că această disproporționalitate este evidentă și din urmările prejudiciabile ale faptei comise de Chitoroagă Serghei, or, valoarea țigărilor care se încerca a fi trecute peste frontiera RM prin eludarea controlului vamal potrivit raportului Secției Reglementări Tarifare și Netarifare a Biroului Vamal Nord nr. r-3582 din 12.04.2022 este de 54092 lei, pe când potrivit raportului de constatare tehnico-științifică nr. 28/10-00430 din 02.08.2022, prețul mediu de piață a mijlocului de transport de model „Scania” este de 1215101 lei, ceea ce depășește peste 22 de ori valoarea țigărilor tăinuite de organul vamal, astfel, constatându-se un dezechilibru esențial între interesul general şi drepturile fundamentale ale individului. Or, scopul punitiv şi preventiv urmărit de legiuitor a fost atins prin aplicarea față de Chitoroagă Serghei a sancțiunii contravenționale și a confiscării țigărilor, astfel, încât nu era necesară și confiscarea contravalorii mijlocului de transport, care după cum corect a constatat și prima instanță este o măsură de siguranță excesivă şi disproporțională,

Drept consecință, instanța de recurs constată ca fiind neîntemeiate argumentele recurentului privind caracterul proporțional al măsurii de siguranță aplicate.

Astfel, este de menționat că la judecarea cauzei instanța de fond a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei, precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

Deci, judecarea cauzei contravenționale în instanță s-a desfășurat cu respectarea prevederilor normelor contravenționale ce reglementează procedura respectivă, hotărârea cuprinzând circumstanțele constatate, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, astfel fiind dată în conformitate cu prevederile articolului 462 Cod contravențional.

Nici un motiv din cele indicate în dispoziția normei cuprinse la art.467-468 Cod contravențional nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept și care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

În consecință Colegiul denotă că, instanța de fond a pronunțat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, iar în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Hotărârea CtEDO Garcia Ruiz versus Spania).*

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că prima instanță a dat o apreciere corectă probelor administrate și a adoptat o hotărâre întemeiată, iar cererea de recurs este neîntemeiată, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și a menține hotărârea contestată fără modificări.

În conformitate cu art.473 alin.(1) pct.1) lit. c), art.474 Cod contravențional, Colegiul penal, -

D E C I D E :

Recursul șefului Biroului Vamal Nord Nicolae Mazanca declarat împotriva hotărârii judecătoriei Bălți sediul Central din 17 februarie 2023 în cauza lui Chitoroagă Serghei se respinge ca fiind nefondat, cu menținerea respectivei hotărâri fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul: **Ghenadie Liulca**

Judecătorii: **Viorel Pușcaș**

Oleg Moraru